

HE 71/2023 vp Hallituksen esitys eduskunnalle päästökauppalaiksi sekä laiksi biopolttoaineista, bionesteistä ja biomassapolttoaineista annetun lain 2 ja 33 §:n muuttamisesta

Kiitämme mahdollisuudesta lausua otsikkoasiasta.

Paikallisvoima ry kannattaa päästökaupan vahvistamista ja sitä koskevien säädösten koostamista yhtenäisemmin päästökauppalaikiin. Päästökauppa on keskeisin EU:n päästövähennystavoitteiden toteuttamisen väline.

Pidämme tärkeänä, että jätteenpolton sisällyttämisessä päästökauppaan arvioidaan huolellisesti sen vaikutukset jätteen syntyyn ja kierrätykseen. Jätteenpolton mahdollinen sisällyttäminen täysimääräisesti päästökauppaan olisi nähdäksemme järkevää tehdä samaan tahtiin kaikissa EU-maissa. Siirtymän vaikutuksia tulee tarkastella huolellisesti sitten, kun komission vaikutusarviot ovat käytettävissä ja CO₂-talteenoton kannustimet ovat edistyneet.

Suomessa on muutama pienehkö lämpölaitos (esim. Keuruun Lämpövoima Oy, Lempäälän Lämpö Oy, Vatajankoski Oy), joille aiheutuisi hallituksen esityksen erään yksityiskohdan vuoksi merkittäviä, ennakoimattomia kustannuksia mielestämme täysin kohtuuttomalla aikataululla. Päästökauppaan kuuluvien laitosten kynnystä, eli 20MW kokonaistehon rajaa ehdotetaan muutettavaksi niin, että kokonaistehon perusteena ei olisi enää *kokonaislämpöteho* vaan *polttoaineteho*. Koska laitoksen polttoaineteho on aina hieman suurempi kuin kokonaislämpöteho, seuraisi muutoksesta se, että tällä hetkellä 18-19 MW suuruisista laitoksista osa joutuisi päästökaupan piiriin. Esityksen mukaan muutos tulisi voimaan jo vuoden 2024 alusta.

Muutos on yllätys, koska kokonaislämpöteho on ollut soveltamisrajan määrittäjäperuste koko päästökaupan olemassaolon ajan, eikä direktiivi ole tältä osin muuttunut. HE:n mukaan nykyinen kokonaistehon määrittäjäperuste ei ole linjassa komission soveltamisalaa koskevan ohjeistuksen kanssa, ja ministeriöstä (TEM) olemme ymmärtäneet, että aiempi, kokonaislämpötehoon perustuva määrittäjäperuste on ollut käänkövirhe. Mikäli näin on, esiintyy sama käänkövirhe myös lukuisien muiden direktiivien suomennoksissa ja niitä koskevassa kansallisessa lainsäädännössä.

Koska kyseisen ”käänkövirheen” kanssa on eletty vajaat 20 vuotta, ovat useat pienet ja keskiuuret energiayhtiöt suunnitelleet ja toteuttaneet investointinsa tässä käsityksessä. Energia-alalla on toki totuttu siihen, että lainsäädäntö muuttuu, mutta tätä muutosta ei ole ollut mahdollista ennakoita, koska se ei perustu direktiivin muuttumiseen. Nyt ne muutamat lämpöyhtiöt, jotka käyttävät polttoaineena maakaasua tai turvetta, joutuisivat 2024 alusta hakeutumaan päästökauppaan ilman mitään kohtuullista varautumisaikaa merkittäviin päästöoikeusmaksuihin.

Ymmärrämme hyvin, että mahdollinen käänkövirhe on korjattava. Mielestämme viranomaisten oman virheen korjaamisesta toimijoille aiheutuvien seurausten aikataulun tulisi olla edes jossakin määrin kohtuullinen. Vetoamme Talousvaliokuntaan, jotta esitetty muutos saatettaisiin voimaan esimerkiksi vuoden 2026 alusta, jolloin useat muut päästökaupan soveltamisalaa koskevat muutokset astuvat voimaan. Tällöin yhtiölle jäisi hieman aikaa varautua uuteen tilanteeseen.

Kunnioitavasti,
Toivo Hurme
Toiminnanjohtaja

Paikallisvoima ry:n jäsenyhtiöt

Alajärven Sähkö Oy
Ekenäs Energi Ab - Tammisaaren Energia Oy
Esse Elektro Kraft Ab
Etelä-Savon Energia Oy
Forssan Verkkopalvelut Oy
Haminan Energia Oy
Herrfors Oy Ab
Hyvinkään Lämpövoima Oy
Jylhän Sähköosuuskunta
Kanteleen Voima Oy
Katternö Oy Ab
Kauhavan Kaukolämpö Oy
Keravan Energia Oy
Keuruun Sähkö Oy
Koillis-Satakunnan Sähkö Oy
Kokemäen Lämpö Oy
Kokemäen Sähkö Oy
Kokkolan Energia Oy
Korpelan Voima Oy
Koskienergia Oy
Kotkan Energia Oy
Kronoby Elverk Ab
Kuoreveden Sähkö Oy
Köyliön-Säkylän Sähkö Oy
Lammaisten Energia Oy
Lankosken Sähkö Oy
Lehtimäen Sähkö Oy
Lempäälän Energia Oy
Leppäkosken Sähkö Oy
Liedon Lämpö Oy
Loimaan Kaukolämpö Oy
Naantalin Energia Oy
Nivos Oy
Nurmijärven Sähkö Oy
Nykarleby Kraftverk Ab
Omavoima Oy
Outokummun Energia Oy
Paneliankosken Voima Oy
Parikkalan Valo Oy
Porvoon Energia Oy - Borgå Energi Ab
Raahen Energia Oy
Raaseporin Energia Oy
Rauman Energia Oy
S2B Energia Oy
Sallila Energia Oy
Smart Energiapalvelut Oy
Seinäjoen Energia Oy
Suomen Voima Oy
Tripower Oy
Vakka-Suomen Voima Oy
Valkeakosken Energia Oy
Vatajankoski Oy
Vetelin Energia Oy
Ålands Elandelslag
Äänekosken Energia Oy